

IPL-behandling af karsprængninger og rosacea

Hvordan virker IPL-behandling?

Ved IPL-behandling passerer en lysstråle ladet med energi ned gennem huden. Lysstrålen er begrænset, så den primært rammer de røde strukturer, dvs. blodkarrene i huden. Når lyset rammer blodkarrene, overføres energien fra strålerne, således at blodkarrene bliver varmet op og ødelægges. Da der er mange blodkar omkring talgkirtlerne, vil der også ske en påvirkning af dem, så de mindskes.

Er man meget solbrændt eller mørk i huden, kan man ikke behandles med IPL, da det øger risikoen for at lave en egentlig forbrænding af huden. I nogle tilfælde udnytter man dog denne "bivirkning", for eksempel hvis man vil fjerne pigmentforandringer. I sådanne tilfælde vil der komme små fine skorper svarende til pigmentpletterne, som heler ved at skalle af indenfor 4-6 dage.

Før behandlingen

Når du møder til behandling må du ikke have anvendt makeup. Eventuelt kan du rense huden af før behandlingen på klinikken, men det er bedst at du ikke har lagt makeup om morgenen, da det kan være svært at rense huden fuldstændig.

Det er også vigtigt at du ikke er for brun i huden før behandlingen, da det øger risikoen for bivirkninger. Du må således ikke solbade intensivt eller tage solarium i ugerne før behandling, ligesom du ikke må have anvendt selvbruner i mindst 2 uger før behandlingen.

Behandlingen

Før behandlingen begynder får du beskyttelsesbriller på, så laserlyset ikke generer dine øjne. Selve behandlingen føles som et kortvarigt prik/stik i huden efterfulgt af varme. Ved hvert skud dækkes et område på 1,5 cm², så behandlingen af for eksempel kinderne og næsen går hurtigt. IPL-håndstykket indeholder en køleenhed som køler huden ned til 4 °C for at beskytte de øverste hudlag mod forbrænding. Kølingen bedøver ligeledes huden og tager det meste af smerten. Nogle områder er mere følsomme end andre, således føles behandlingen værst ved næsefløjene eller i panden.

Efter IPL-behandling

Umiddelbart efter behandlingen føles huden varm og er lidt rød. Du får noget koldt at holde på umiddelbart efter behandlingen, og ellers aftager rødmen og varmen i løbet af en times tid. I sjældne tilfælde kan der dannes en blålig misfarvning svarende til de behandlede områder. Det sker især hvis karrene har været meget store og tydelige. Misfarvningen skyldes at blodet størkner i karrene i forbindelse med behandlingen og det tager 3-4 dage før det forsvinder. Misfarvningerne må gerne dækkes med makeup.

Mange oplever at huden er hævet under øjnene og på kinderne de første dage efter behandlingen. Det skyldes at der samler sig væske i huden svarende til de behandlede områder når man ligger ned og sover. Hævelsen aftager op ad dagen helt af sig selv. Den kan evt. forbygges ved at ligge højt med hovedet når man sover.

Det er vigtigt at undgå solbadning eller solarium i de første dage efter behandlingen, da huden kan være mere følsom over for solen, i de behandlede områder. Efter 2 uger kan man være i solen som man plejer.

Du skal helst undgå at anvende makeup på de behandlede områder i de første timer efter behandlingen.

Hvor effektiv er behandlingen?

Det er svært at give nogle faste garantier i forbindelse med behandling af karsprængninger og Rosacea. Der er tale om levende væv og hver enkel person er forskellig. Alle oplever en reduktion i hudens blodkar efter en eller to behandlinger, men spørgsmålet er jo hvornår karsprængningerne eller rødmen kommer igen. Dette afhænger meget af årsagen til rødmen eller karsprængningerne. Skyldes karsprængningerne vind og vejr, det som i dag kaldes solskadet hud, kommer der sjældent nye karsprængninger hvis man ændrer livsstil og bliver bedre til at undgå direkte sol, og i øvrigt husker at anvende solbeskyttelse når man er ude.

Er karsprængningerne eller rødmen en følge af en hudsygdom, såsom bindevævssygdom eller rosacea, afhænger den blivende effekt af aktiviteten i den tilgrundliggende hudsygdom. For rødme som følge af rosacea er det min erfaring at der skal gives 2 eller 3 behandlinger indenfor 3-4 mdr., og herefter vil det være nødvendigt med en "brush up" behandling hvert eller hver andet år for at holde rødmen nede.

IPL-behandling af karsprængninger og rosacea

For karsprængninger som følge af bindevævssygdom (LED m.v.) er det umuligt at forudsige hvornår der kommer nye karsprængninger, da det afhænger af sygdomsaktiviteten og den givne behandling.

Risiko og bivirkninger ved IPL-behandling

De umiddelbare gener i forbindelse med behandlingen er rødme og en brændende fornemmelse svarende til de behandlede områder. Ligeledes vil der kunne komme lidt hævelse af huden svarende til de behandlede områder. Disse gener vil næsten alle opleve.

IPL-behandling er grundlæggende en avanceret måde at brænde de uønskede karsprængninger væk på, og der er derfor også altid en risiko for at lave en forbrænding som ikke kun lukker blodkarrene, men også forbrænder huden. Denne risiko ses især hvis man er meget solbrun eller mørk i huden, eller hvis der er behandlet med for høj energi. Det er altid en balance at afgøre hvor høj energi der skal anvendes, da der er en klar sammenhæng mellem energiniveau og effekt. Som speciallæge i hudsygdomme og med mere end 25 års erfaring med laser og IPL, har jeg dog de bedste forudsætninger for at undgå disse bivirkninger.

Skulle der ske en egentlig forbrænding af huden, vil det vise sig som en mere voldsom rødme og hævelse i de behandlede områder som ved en 1. grads forbrænding. Dette kan forbygges/behandles med nedkøling (ispose) og eventuelt en creme indeholdende binyrebarkhormon. I sjældne tilfælde kan der komme et egentligt sår der danner en tynd, fin, brun skorpe. Forbrændingen kan medføre en midlertidig afblegning (depigmentering) af huden, mens egentlige ardannelser er ekstremt sjældne. Skulle der komme en depigmentering er det vigtigt at være tålmodig, da det kan tage måneder for huden at hele fuldstændig og før farven vender tilbage. Det er yderst sjældent at der bliver tale om en permanent depigmentering.

Information og samtykke

Når du har læst denne skriftlige information, vil du, i forbindelse med forundersøgelsen få mundtlig information om behandlingen og mulighed for at stille spørgsmål. Du er velkommen til at medbringe en ven eller pårørende til forundersøgelsen, da to lytter og husker bedre end én.

Du er velkommen til at modtage behandling samme dag som du er til forundersøgelse i henhold til Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse om kosmetiske behandlinger.